

14 september 1961

U 11646/61 - C 46 - P4/PS9.

Land: Joegoslavië/Sowjet-Unie. *PA 10156/17*
Onderwerp: Sowjetrussisch-Joegoslavische betrekkingen en
de conferentie te Belgrado.

GEHEIM

Referenties:

Feitelijke datum: Eind augustus - begin september 1961.

Datum van
waarneming: September 1961.

Bron: Betrouwbaar.

Opmerkingen:

Verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

Joegoslavië/Sowjet-Unie

SOWJETRUSSISCH-JOEGOSLAVISCHE BETREKKINGEN EN DE CONFERENTIE
TE BELGRADO

1. Bij gelegenheid van het bezoek van de Joegoslavische Minister van Buitenlandse Zaken, POPOVIC, aan Moskou werd nog geen tijdstip bepaald voor het tegenbezoek van GROMYKO. Dit werd door hoge partijfunctionarissen te Belgrado hieraan toegeschreven, dat Moskou uiteindelijk het bezoek van GROMYKO van het verloop van de conferentie te Belgrado afhankelijk wilde stellen, d.w.z. dat de Sowjet regering, ingeval de besluiten van de conferentie te Belgrado voor de Sowjet-Unie gunstig uitvallen, zich in zekere zin hiervoor erkentelijk wil tonen door GROMYKO naar Belgrado te zenden en daarmee het aanzien van Joegoslavië te versterken.

Leidende partijfunctionarissen in Belgrado beweren, dat POPOVIC Moskou ook heeft moeten polsen over een eventueel bezoek van TITO. Het schijnt echter, dat het hier meer gaat om een wens van enkele hoge partijfunctionarissen in Belgrado, die een bezoek van TITO aan Moskou gaarne zouden willen uit prestige-overwegingen. Deze kringen zijn er ook van overtuigd, dat Moskou niet alleen niets tegen een bezoek van TITO zou hebben, maar dat men hem zelfs zeer gaarne zou zien. Anderzijds is juist dit een der redenen, waarom TITO zelf - deze opvatting zijn verscheidene partijfunctionarissen te Belgrado toegedaan - er niet zo gemakkelijk toe te bewegen is een uitnodiging van Moskou aan te nemen. Over deze kwestie lopen dus de meningen in de hoogste partijkringen van Joegoslavië uiteen.

2. Vooraanstaande Joegoslavische partijfunctionarissen hebben verklaard, dat de toezegging van POPOVIC bij zijn bezoek aan Moskou om de neutrale staten sterker in de politieke richting van de Sowjet-Unie te beïnvloeden, tot gevolg had, dat na zijn terugkeer in de belangrijkste neutrale

landen oude ervaren communisten tot ambassadeurs werden benoemd.

De Slowenen Dr. BEBLER, Dr. BRILEJ en stafchef KVEDER zijn zeer anti-Duits gezind en nemen inzake Berlijn en het vredesverdrag een bijzonder fel anti-Westduits standpunt in.

Verder verklaarden genoemde functionarissen dat, hoewel er uiterlijk weinig van te bemerken is, sedert POPOVIC's terugkeer toenadering tot de Sowjet-Unie wordt gezocht. Onder leiding van VUKMANOVIC-TEMPO, die na POPOVIC Moskou heeft bezocht, worden de contacten tussen de vakverenigingen van beide landen versterkt. VUKMANOVIC is lid van het Centraal Comité en houdt in deze hoedanigheid ook (in 't geheim) contact met de C.P.S.U.

3. De benoeming van CVIJETIN MIJATOVIC tot Joegoslavisch Ambassadeur in Moskou wordt in Belgrado gezien als een teken dat de Joegoslavische Communistische Partij ook in de toekomst tegenover de Sowjet-Unie aan haar eigen ideologie zal vasthouden. - MIJATOVIC was directeur van het partijorgaan "Komaunist" en geldt met KARDELJ als de kundigste theoreticus van het Joegoslavisch revisionisme; hij heeft in het verleden ook het grootste deel van de ideologische twistgesprekken met het Kremlin geredigeerd.

Opmerkingen: 1) Van een bezoek van VUKMANOVIC aan Moskou is dezerzijds niets bekend.

2) Er bestaan geen officiële betrekkingen tussen de CPSU en de CPJ. Wellicht gaat het hier om persoonlijke contacten van VUKMANOVIC.

September 1961.